

Voortoets Steenfabriek De Ooij

Opdrachtgever: Peter Enkelaar/ Stijn van
Vuuren (Schipper Bosch)
Uitgevoerd door: Econu / Dhr. Bart Smeets
bart.smeets@econu.eu
0646020125
www.econu.eu

Uitgevoerd op: maart 2022
Datum: 17-3-2022
Onderwerp: Natuurtoets
Uw kenmerk: /
Ons Kenmerk: SB 21-9-20

Inhoud

1. Inleiding.....	3
1.1. Aanleiding.....	3
2. Rijntakken	5
3. Ingreep.....	8
3.1. Plangebied.....	8
3.2. Werkzaamheden.....	9
4. Aanwezige flora, fauna en habitattypen.....	10
4.1. Bekende gegevens flora en fauna.....	10
Bekende gegevens habitattypen.....	10
4.2. Beschermde soorten (vogelrichtlijn).....	10
4.3. Beschermde soorten (habitatrichtlijn).....	11
4.4. Beschermde soorten (overige soorten)	12
4.5. Aangewezen doelsoorten	12
5. Aerius berekening	14
6. Effecten ingreep	15
6.1. Mogelijke effecten.....	15
Effectenindicator.....	15
Overzicht effecten op soorten en/of habitattypen.....	15
6.2. Beoordeling effecten.....	17
Oppervlakteverlies/versnippering	17
Verontreiniging	17
Verdroging.....	18
Verstoring door geluid, licht en trillingen	18
Optische verstoring	19
Verstoring door mechanische effecten	19
6.3. Samenvatting effecten	20
7. Mitigerende maatregelen.....	21
8. Toetsing aan wetgeving.....	22
8.1. Landelijke wet- en regelgeving.....	22
8.2. Voortoets	22
8.3. Passende beoordeling	22
9. Conclusies en aanbevelingen.....	23
9.1. Conclusie.....	23
9.2. Aanbevelingen	23
10. Geraadpleegde bronnen	24

Literatuur	24
Internet	26
Bijlagen	27
Bijlage 1 Aanwezige soorten volgens NDFF	27

1. Inleiding

1.1. Aanleiding

Projectontwikkelaar Schipper Bosch heeft een herontwikkelingslocatie gelegen aan de Erlecomsedam 34, in Ooij gekocht. Dit betreft het terrein van voormalig Steenfabriek De Ooij, waar legerdump Reomie van 1972 tot 2021 gevestigd was. Schipper Bosch wil het terrein transformeren naar een uniek en groen gebied om te wonen.

De plek wordt in de volksmond ook wel het Reomie-terrein genoemd. De afgelopen 50 jaar stond het terrein dan ook vol met o.a. oude legertrucks en diende het als legerdump. Daarvoor huisvestte het steenfabriek De Ooij, waarvan er nog meerdere historische overblijfselen op het terrein te vinden zijn, zoals een oude steenoven met schoorsteen en een prachtige haaghut.

Schipper Bosch gaat – met respect voor het landschap en de historie van de plek – maximaal 220 woningen op het terrein bouwen. Voor de ontwikkeling zijn bouwstenen en ambities geformuleerd op het gebied van onder andere duurzaamheid, voorzieningen en ecologische verbindingen. Bij de ontwikkeling wordt veel aandacht besteed aan de landschappelijke inpassing, aanwezige cultuurhistorische en ecologische waarden en een goede verbinding met de omgeving.

Om op deze plek woningen te kunnen bouwen moet het bestemmingsplan gewijzigd worden. Voor de bestemmingsplan wijziging dient ook een ecologische toets uitgevoerd te worden om de effecten van de beoogde plannen op de aanwezige en omliggende natuurwaarden in kaart te brengen. In eerste instantie werd door Econu een ecologische quickscan uitgevoerd (30-10-2020). Tijdens deze quickscan bleek dat het plangebied en de omgeving geschikt is voor verschillende soorten die beschermd worden onder de Wet natuurbescherming (Wnb). Daarnaast werd duidelijk dat de realisatie van de plannen mogelijk een effect heeft op habitatrichtlijnsoorten die in de omgeving voorkomen, en op de instandhoudingsdoelstellingen in het nabijgelegen Natura 2000-gebied Rijntakken.

De uitgevoerde soortgerichte ecologische onderzoeken zijn gericht op de soorten die relevant zijn in het kader van de soortbescherming en in het kader van de gebiedsbescherming. De soortgerichte onderzoeken zijn uitgevoerd voor de volgende soorten:

- Flora
- Vleermuizen (verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden)
- Marterachtigen (Das, bever, otter, kleine marterachtigen)
- Vogels (Huismus, grote gele kwikstaart, steenuil, buizerd, ijsvogel)
- Amfibieën (Rugstreeppad, kamsalamander, poelkikker)
- Libellen (Rivierrombout)
- Vissen (Bittervoorn, grote modderkruiper, rivierdonderpad)

De mogelijkheid dat het beoogde plan effect kan hebben op de instandhoudingsdoelstellingen in het nabijgelegen Natura 2000-gebied Rijntakken betekent dat er een voortoets uitgevoerd moet worden.

Doel

Deze rapportage betreft de voortoets die is opgesteld om in kaart te brengen of er negatieve effecten ten aanzien van beschermde soorten en/of de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied 'Rijntakken' te verwachten zijn naar aanleiding van de beoogde ontwikkelingen.

2. Rijntakken

In april 2014 is het gebied Rijntakken definitief aangewezen als Natura 2000-gebied. Het Natura 2000-gebied Rijntakken is een samenvoeging van de gebieden: Uiterwaarden IJssel, Uiterwaarden Neder-Rijn, Gelderse Poort en Uiterwaarden Waal. De instandhoudingsdoelen benoemd in het definitieve aanwijzingsbesluit Rijntakken zijn uitgebreider dan opgenomen in het ontwerp-aanwijzingsbesluit Uiterwaarden Neder-Rijn. Er wordt derhalve getoetst aan het definitieve aanwijzingsbesluit Rijntakken. Voor het Natura 2000-gebied Rijntakken dienen bepaalde instandhoudingsdoelstellingen verwezenlijkt te worden. Natura 2000-gebieden moeten de betrokken natuurlijke habitats en leefgebieden van soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding behouden of in voorkomend geval herstellen. Onder het begrip 'instandhouding' wordt een geheel aan maatregelen verstaan die nodig zijn voor het behoud of herstel van natuurlijke habitats en populaties van wilde dier- en plantsoorten in een gunstige staat van instandhouding. In de onderstaande tabellen zijn de aangewezen habitattypen, habitatsoorten en vogelsoorten beschreven met bijbehorende instandhoudingsdoelstellingen voor Natura 2000-gebied Rijntakken. De prioritaire habitattypen aangeduid met een sterretje (*).

Tabel 1. Instandhoudingsdoelstellingen voor Natura 2000-gebied RIJNTAKKEN (Habitattypen).

Habitatype?	Habitatsubtype?	Status doel?	Oppervlakte?	Kwaliteit?	Relatieve bijdrage?	Kernopgave?
<u>H3150 - Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden</u>		definitief	>	>	C	3.06
<u>H3260B - Beken en rivieren met waterplanten</u>	grote fonteinkruiden	definitief	>	=	B	3.02,W
<u>H3270 - Slikkige rivieroever</u>		definitief	>	>		3.04,W
<u>H6120 - Stroomdalgraslanden</u>		definitief	>	>	A3	3.13,SG
<u>H6430A - Ruijten en zomen</u>	moerasspirea	definitief	=	=	C	
<u>H6430B - Ruijten en zomen</u>	harig wilgenroosje	ontwerp	=	=	C	
<u>H6430C - Ruijten en zomen</u>	droge bosranden	definitief	>	>	C	
<u>H6510A - Glanshaver- en vossenstaarthooilanden</u>	glanshaver	definitief	>	>	A1	3.13,SG
<u>H6510B - Glanshaver- en vossenstaarthooilanden</u>	grote vossenstaart	definitief	>	>	C	3.09,W
<u>H9120 - Beuken-eikenbossen met hulst</u>		ontwerp	>	>	C	
<u>H91E0A - Vochtige alluviale bossen</u>	zachthoutooibossen	definitief	=	>	B2	3.07,W
<u>H91E0B - Vochtige alluviale bossen</u>	essen- iepenbossen	definitief	>	>	B2	3.07,W
<u>H91E0C - Vochtige alluviale bossen</u>	beekbegeleidende bossen	ontwerp	=	=	B1	
<u>H91F0 - Droge hardhoutooibossen</u>		definitief	>	>	A3	3.14

Tabel 2, aangewezen habitatsoorten voor Natura 2000 gebied Rijntakken.

Soort?	Status doel?	Populatie?	Omvang leefgebied?	Kwaliteit leefgebied?	Relatieve bijdrage?	Kernopgaven?
<u>H1095 - Zeeprk</u>	definitief	>	>	>	C	
<u>H1099 - Rivierprk</u>	definitief	>	>	>	C	
<u>H1102 - Elft</u>	definitief	>	=	=	C	
<u>H1106 - Zalm</u>	definitief	>	=	=	C	
<u>H1134 - Bittervoorn</u>	definitief	=	=	=	C	
<u>H1145 - Grote modderkruiper</u>	definitief	>	>	>		
<u>H1149 - Kleine modderkruiper</u>	definitief	=	=	=		
<u>H1163 - Rivierdonderpad</u>	definitief	=	=	=		
<u>H1166 - Kamsalamander</u>	definitief	>	>	>		
<u>H1318 - Meervleermuis</u>	definitief	=	=	=	C	
<u>H1337 - Bever</u>	definitief	>	=	>	A1	

Tabel 3, aangewezen broedvogels/niet-broedvogels voor Natura 2000 gebied Rijntakken

Soort?	Status doel?	Aantal broedparen?	Omvang leefgebied?	Kwaliteit leefgebied?	Relatieve bijdrage?	Kernopgaven?
<u>A004 - Dodaars</u>	definitief	45	=	=	C	
<u>A017 - Aalscholver</u>	definitief	660	=	=	C	
<u>A021 - Roerdomp</u>	definitief	20	>	>	B1	3.08,SG,SB,W
<u>A022 - Woudaap</u>	definitief	20	>	>	B2	
<u>A119 - Porseleinhoen</u>	definitief	40	>	>	B1	3.12,W
<u>A122 - Kwartelkoning</u>	definitief	160	>	>	B2	3.12,W
<u>A153 - Watersnip</u>	definitief	17	=	=	C	
<u>A197 - Zwarte stern</u>	definitief	240	=	=	B1	3.06
<u>A229 - IJsvogel</u>	definitief	25	=	=	C	
<u>A249 - Oeverzwaluw</u>	definitief	680	=	=	B1	
<u>A272 - Blauwborst</u>	definitief	95	=	=	C	
<u>A298 - Grote karekiet</u>	definitief	70	>	>	B1	3.08,SG,SB,W

Soort?	Status doel?	Populatie?	Populatie waarde?	Instandhoudingsdoelstelling?	Omvang leefgebied?	Kwaliteit leefgebied?	Relatieve bijdrage?	Kernopgaven
<u>A005 - Fuut</u>	definitief	570	gemiddelde	Slaap- en rustplaats en foerageergebied	=	=	B1	
<u>A017 - Aalscholver</u>	definitief	1300	gemiddelde	Slaap- en rustplaats en foerageergebied	=	=	B1	
<u>A037 - Kleine zwaan</u>	definitief	100	gemiddelde	Slaap- en rustplaats en foerageergebied	=	=	C	3.10
<u>A038 - Wilde zwaan</u>	definitief	30	gemiddelde	Slaap- en rustplaats en foerageergebied	=	=	B2	3.10
<u>A041 - Kolgans</u>	definitief	180100	maximum	Slaap- en rustplaats	=	=		3.10
<u>A041 - Kolgans</u>	definitief	35400	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	A1	
<u>A043 - Grauwe gans</u>	definitief	21500	maximum	Slaap- en rustplaats	=	=		3.10
<u>A043 - Grauwe gans</u>	definitief	8300	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	B2	
<u>A045 - Brandgans</u>	definitief	5200	maximum	Slaap- en rustplaats	=	=		3.10
<u>A045 - Brandgans</u>	definitief	920	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	C	
<u>A048 - Bergeend</u>	definitief	120	gemiddelde	Slaap- en rustplaats en foerageergebied	=	=	B2	
<u>A050 - Smient</u>	definitief	17900	gemiddelde	Slaap- en rustplaats en foerageergebied	=	=	B2	3.10; 3.12,W
<u>A051 - Krakeend</u>	definitief	340	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	C	3.12,W
<u>A052 - Wintertaling</u>	definitief	1100	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	C	3.12,W
<u>A053 - Wilde eend</u>	definitief	6100	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	C	3.12,W
<u>A054 - Pijlstaart</u>	definitief	130	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	C	3.12,W
<u>A056 - Slobeend</u>	definitief	400	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	C	3.12,W
<u>A059 - Tafeleend</u>	definitief	990	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	B1	3.12,W
<u>A061 - Kuifeend</u>	definitief	2300	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	C	3.12,W
<u>A068 - Nonnetje</u>	definitief	40	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	B1	3.12,W
<u>A125 - Meerkoet</u>	definitief	8100	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	B2	
<u>A130 - Scholekster</u>	definitief	340	gemiddelde	Slaap- en rustplaats en foerageergebied	=	=	C	3.12,W

3. Ingreep

3.1. Plangebied

De Gemeente Berg en Dal heeft een buitenterrein gelegen aan de Erlecomsedam 34, in Ooij gekwalificeerd als herontwikkelingslocatie. Het betreft een unieke locatie met zicht op de rivier de Waal, nabij het bedrijventerrein 'De Bouwkamp' en tegelijkertijd omringd door natuurschoon. De locatie ligt aan de rand van het stedelijk gebied Arnhem-Nijmegen en de gemeente Berg en Dal grenst direct aan Duitsland. De interne en externe ontsluiting met snelwegen A12, A15, A50 en de A73 is goed.

De locatie ligt op een verhoogd en verhard terrein waarop grote hallen, werkplaats, wasplaats, kantoren, detailverkooppunt, bedrijfswoning en overige aanwezig is.

Er is ruim voldoende parkeercapaciteit op eigen terrein aanwezig en kan naar eigen inzicht worden uitgebreid.

Volgens het actuele bestemmingsplan is handel, in- en verhuur, opslag, reparatie, assemblage, demontage, onderhoud, revisie en be- en verwerking van (motor) voertuigen, kranen en vergelijkbaar materieel, delen en onderdelen daarvan toegestaan op het perceel, met dien verstande dat het maximum van één bedrijf, per bestemmingsvlak niet geldt. Het voortzetten van de activiteiten binnen de huidige bestemming, met mogelijkheid om er meerdere bedrijven te vestigen, behoort ook tot de mogelijkheden. Door de huidige activiteiten (zwaar materieel/motoren testen) beschikt deze locatie over een zeer ruime geluidscirkel wat een unieke mogelijkheid biedt voor bedrijvigheden die elders moeilijk te verwezenlijken is.

Alle gebouwen zijn asbestvrij. De bodem is schoon en wordt al decennia lang gemonitord door de provincie. Er zijn momenteel twee parkeerplaatsen, de grootste parkeerplaats voor ongeveer 20 auto's ligt rechts van de ingang en een kleinere voor circa 10 auto's links bij de ingang. Dit kan naar eigen inzicht worden gewijzigd of uitgebreid.

In het verleden was op Kadastraal perceel F103 het lossen / laden van schepen en vervoer via de rivier de Waal mogelijk. De aanlegkade is er momenteel niet meer, maar de vergunning voor het hebben van een 'loswal met toegangsgeul' is nog van kracht. Met toestemming en in samenspraak met Rijkswaterstaat zou deze aanvoermogelijkheid weer gerealiseerd kunnen worden.

Aangrenzend ligt in de zuidoosthoek een terrein van circa 6 hectare met de huidige bestemming grasland. In de noordwest hoek ligt een woning met tuin, graslanden, een populierenlaan en een boomgaard. Ten zuiden van het plangebied ligt een oude kleiput die omzoomd wordt door wilgen en populieren. Vanuit deze kleiput loopt een afwateringssloot richting noordwesten, langs deze afwateringssloot groeit ook een bomenrij met struweel en rijke ondergroei.

De toekomstige situatie zal bestaan uit woningbouw met kleinschalige recreatieve mogelijkheden, daarnaast wordt onderzocht of de smalle strook tussen de Waal en de Erlecomsedam verbreed kan worden in een natuurlijk ingerichte corridor. Het is duidelijk dat de groene omgeving in het plangebied voortgezet wordt.

3.2. Werkzaamheden

De bouwwerkzaamheden bestaan feitelijk uit drie delen, in de eerste fase wordt de locatie bouwrijp gemaakt, de dikke asfaltlaag, puin en andere rommel wordt opgeruimd. Vervolgens worden de bouwwerkzaamheden uitgevoerd waarna de inrichting van het groen kan plaatsvinden.

Er worden in principe geen bomen gekapt voor de bouwwerkzaamheden. De werkzaamheden worden in anderhalf jaar afgerond.

4. Aanwezige flora, fauna en habitattypen

4.1. Bekende gegevens flora en fauna

In de voortoets wordt met name gekeken naar de effecten van de geplande werkzaamheden op de beschermde soorten en de aangewezen doelsoorten en habitattypen.

In eerste instantie werd de NDFF geraadpleegd om te onderzoeken welke beschermde soorten in de directe omgeving van het plangebied voorkomen. Daarbij werd gekeken naar de waarnemingen binnen een straal van ongeveer 1km rond het plangebied in de afgelopen vijf jaar. In Bijlage 1 staan deze waarnemingen samengevat. Het betreft een groot aantal soorten zoals die in het riviereengebied verwacht wordt. Het is duidelijk dat naast deze beschermde soorten ook algemenere soorten die niet beschermd worden in de omgeving voorkomen. Het daadwerkelijke voorkomen van verschillende soorten in het plangebied zelf kan niet op basis van de meldingen in de NDFF afgeleid worden.

In het kader van de ecologische quickscan, diverse soortgerichte onderzoeken en overige bezoeken werd een goed beeld verkregen van de omgeving van het plangebied. Op basis hiervan is het mogelijk om een inschatting te maken of er in het beoogde plangebied en de invloedssfeer van de beoogde plannen daadwerkelijk beschermde soorten of doelsoorten voor kunnen komen.

Bekende gegevens habitattypen

In de aërius rekenmodule kan per locatie de aanwezige habitattypen weergegeven worden, in de omgeving van het plangebied de volgende habitattypen voor:

- ZGLg11 Kamgrasweide & Bloemrijk weidevogelgrasland van het rivieren- en zeekleigebied
- H6510A Glanshaver- en vossenstaarthooilanden (glanshaver)
- H91E0B Vochtige alluviale bossen (essen-iepenbossen)
- Lg02 Geïsoleerde meander en petgat
- ZGLg08 Nat, matig voedselrijk grasland
- Lg07 Dotterbloemgrasland van veen en klei
- H3150baz Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden, buiten afgesloten zeearmen
- Lg11 Kamgrasweide & Bloemrijk weidevogelgrasland van het rivieren- en zeekleigebied
- Lg08 Nat, matig voedselrijk grasland
- ZGLg02 Geïsoleerde meander en petgat
- H6120 Stroomdalgraslanden

4.2. Beschermde soorten (vogelrichtlijn)

In het directe werkgebied staan bomen en struiken waar vogels in kunnen nestelen, het is mogelijk dat in de bomen in de omgeving vogelnesten aanwezig zijn. Er zijn jaarrond beschermde nesten van huismus aangetroffen in te slopen gebouwen. De aanwezigheid van grondbroeders wordt gezien de aanwezige habitats niet verwacht. De bosranden en bomenrijen rond het terrein worden gehandhaafd.

Voor de overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van deze beschermingscategorie zal een ontheffing aangevraagd worden. Tevens worden er mitigerende maatregelen getroffen en zullen bij de realisatie nestgelegenheden voor huismussen gerealiseerd worden.

In de omgeving van het plangebied zien we met name uiterwaarden, open water, enkele kleine bosjes en de kribben in de rivier. Hoewel in deze omgeving ongetwijfeld algemene vogelsoorten voorkomen, zijn de aangetroffen habitats niet geschikt voor zwaardere beschermde soorten. Er is bij de soortgerichte onderzoeken gekeken naar de aanwezigheid van huismus, zwaluwen, grote gele kwikstaart, steenuil, buizerd en ijsvogel. Behalve de huismussen zijn geen van de genoemde soorten aangetroffen als broedvogel in de directe omgeving. De aanwezige vogels kunnen tijdens de werkzaamheden alternatief leefgebied vinden op een grotere afstand van het plangebied. Na de realisatie wordt de situatie voor algemene broedvogels gunstiger.

Een extra factor die hierbij telt is het gegeven dat de omgeving van het plangebied op mooie dagen druk bezocht wordt door wandelaars (als dan niet met hond), fietsers, ruiters en automobilisten die in de bermen of in de uiterwaarden parkeren.

4.3. Beschermde soorten (habitatrichtlijn)

In de omgeving komen een aantal vleermuissoorten voor, in de NDFF worden geen vleermuizen genoemd, maar gezien de habitats worden rosse vleermuis, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, watervleermuis en laatvlieger verwacht. De meervleermuis is een doelsoort van Natura 2000-gebied Rijntakken, maar deze soort werd niet in de omgeving gehoord bij de soortgerichte onderzoeken. Er worden geen bomen gekapt, maar wel enkele gebouwen gesloopt, de werkzaamheden zijn tijdelijk en vinden overdag plaats en er wordt geen verlichting in de nacht gebruikt. De verblijfplaatsen van vleermuizen in de te slopen gebouwen gaan verloren, hiervoor wordt een ontheffing aangevraagd. Overigens kunnen de vleermuizen in de omgeving geschikte, tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen vinden terwijl de functionaliteit als foerageergebied en vliegroute blijft bestaan.

In de omgeving zijn ook heikikkers, kamslamanders en rugstreeppadden waargenomen, deze verblijven echter in poelen die ruim buiten het plangebied liggen. De afstand tussen deze poelen, de geschiktheid van het gebied rond de poelen en de marginale geschiktheid van het plangebied voor deze soort zorgen ervoor dat deze soorten niet in de richting van het plangebied trekken.

De zandstrandjes langs de Waal zijn een bekende uitkruip locatie van de rivierrombout, een beschermde libelle. Tijdens de soortgerichte onderzoeken zijn deze dieren ook daadwerkelijk aangetroffen.

Daarnaast is het voorkomen van marterachtigen een belangrijk aspect, zowel grotere marterachtigen (bever, das en otter) als kleinere soorten (bunzing, hermelijn en wezel) worden in de omgeving van het plangebied verwacht. Bij de soortgerichte onderzoeken werd de aanwezigheid van bevers en dassen in de omgeving waargenomen. Deze dieren bevinden zich niet in het directe plangebied en hen leefgebieden blijven bestaan.

In de omliggende wateren komen ook bittervoorn, kleine modderkuiper, grote modderkuiper en rivierdonderpad voor. De grote modderkuiper is niet waargenomen bij de onderzoeken, de bittervoorn en rivierdonderpad wel. De laatste soort werd langs de kribben in de Waal gezien.

Overige beschermde soorten in deze categorie worden vanwege de aangetroffen biotopen en de afscherming door bebouwing en infrastructuur niet verwacht.

4.4. Beschermde soorten (overige soorten)

Gezien de aanwezigheid van water en de bosrijke omgeving, kan niet uitgesloten worden dat beschermde soorten amfibieën en reptielen in de omgeving van het plangebied voorkomen. Met name de kleine watersalamander, bastaardkikker, bruine kikker en gewone pad worden verwacht.

Er wordt een beschermde vlindersoort genoemd in de NDFF genoemd voor de omgeving van het plangebied, namelijk de sleedoornpage. Gezien de aangetroffen biotopen, het ontbreken van sleedoorns en de voorgenomen werkzaamheden worden er geen negatieve effecten op deze soort verwacht.

Tenslotte kunnen we ook verwachten dat het plangebied onderdeel is van het leefgebied van diverse zoogdieren, steenmarter, bosmuis, haas, konijn, ree, rosse woelmuis, veldmuis en vos zijn waargenomen. Voor deze soorten geldt een vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkeling, bovendien kan er van uit gegaan worden dat de aanwezige dieren tijdig een alternatief plekje kunnen opzoeken indien zij verstoord raken door de werkzaamheden.

Er zal dan ook geen overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van deze beschermingscategorie plaatsvinden.

4.5. Aangewezen doelsoorten

Voor het Natura 2000 gebied zijn een aantal habitatsoorten en broedvogels aangewezen (zie hoofdstuk 2). In het plangebied zijn geen geschikte habitats voor de aangewezen broedvogels aangetroffen. De aangewezen soorten zijn ofwel water- en/of moerasvogels of vogels van stille, ruige graslanden, in het plangebied is deze biotoop niet aanwezig.

In de ruime omgeving, in het naastgelegen Natura 2000-gebied Rijntakken zelf kunnen soorten als de dodaars, aalscholver, roerdomp, woudaap, porseleinhoen, kwartelkoning, watersnip, zwarte stern, ijsvogel, oeverzwaluw, blauwborst en grote karekiet wel voorkomen. De woudaap, watersnip, zwarte stern en het porseleinhoen zijn de afgelopen vijf jaar niet waargenomen in de omgeving van het plangebied. De grote karekiet, roerdomp en blauwborst zijn soorten die leven in rietkragen, deze zijn niet aanwezig in het directe plangebied. Ook in de omgeving zijn geen uitgestrekte rietkragen aanwezig die geschikt habitat vormen voor deze soorten. De steile, afgekalfde oevers die geschikt zijn voor oeverzwaluwen en ijsvogels zijn wel aanwezig langs de rivier, maar er zijn geen nestholtes waargenomen. De kwartelkoning en dodaars zijn in de Rijntakken wel waargenomen, maar op grote afstand van het plangebied.

De aangewezen niet-broedvogels komen in de omgeving van het plangebied voor, de fuut, meerkoet, aalscholver en scholekster zijn vaker gezien tijdens de veldbezoeken. Echter, het directe plangebied vormt geen geschikt leefgebied voor deze soorten. In de weilanden en graslanden in de uiterwaarden zijn diverse ganzen- en eendensoorten waargenomen.

De meervleermuis is niet in de omgeving waargenomen, soorten als elft, zalm, rivier- en zeeprk zijn soorten die in het open water van de Waal leven, buiten de invloedsfeer van de beoogde plannen.

5. Aerius berekening

Om de stikstofdepositie in te kunnen schatten, wordt een aerius berekening uitgevoerd door Peutz, een eventuele stikstofdepositie op Natura 2000-gebied zal separaat getoetst worden en valt buiten de beoordeling van deze voortoets.

6. Effecten ingreep

6.1. Mogelijke effecten

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op alle overige effecten dan stikstof (zie hoofdstuk 5) die mogelijk op kunnen treden bij de uitvoering van de beoogde plannen.

Effectenindicator

Potentiële effecten van activiteiten op Natura 2000-gebied kunnen in kaart worden gebracht middels de Effectindicator (<https://www.synbiosys.alterra.nl/bij12>). Deze indicator is een interactieve tool waarmee op hoofdlijnen bepaald kan worden welke effecten mogelijk optreden bij een bepaalde ruimtelijke activiteit. De output bestaat een tabel (Tabel 5) waarin per habitat en doelsoort van het gebied wordt aangegeven wat de gevoeligheid is. De indicator is opgesteld om op hoofdlijnen een indicatie te verkrijgen van de potentiële effecten bij ruimtelijke activiteiten. De output dient vervolgens nader geanalyseerd te worden.

Overzicht effecten op soorten en/of habitattypen.

De selectie is uitgevoerd op gebied 'Rijntakken' en activiteit "bouwen". Er kan sprake zijn van verstoring van de bodem, verlies van leefgebied, verstoring van dieren door diverse oorzaken.

Tabel 5, de potentiële effecten als gevolg van de geplande werkzaamheden.

	Oppervlakteverlies	Versnippering	Verontreiniging	Verdroging	Verstoring door geluid	Verstoring door licht	Verstoring door trilling	Optische verstoring	Verstoring door mechanische effecten
Storingsfactor	1	2	7	8	13	14	15	16	17
Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Beken en rivieren met waterplanten	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Slikkige rivieroever	■	■	■	■	■	■	■	■	■
*Stroomdalgraslanden	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Ruigten en zomen	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Glanshaver- en vossenstaarthooilanden	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Beuken-eikenbossen met hulst	■	■	■	■	■	■	■	■	■
*Vochtige alluviale bossen	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Droge hardhoutoibossen	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Bever	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Bittervoorn	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Elft	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Grote modderkruiper	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Kamsalamander	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Kleine modderkruiper	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Meervleermuis	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Rivierdonderpad	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Rivierprik	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Zalm	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Zeeprik	■	■	■	■	■	■	■	■	■

Aalscholver (broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	■	...
Aalscholver (niet-broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	■	...
Bergeend (niet-broedvogel)	■	⊠	■	■	■	■	■	■	...
Blauwborst (broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Brandgans (niet-broedvogel)	■	⊠	■	■	■	■	■	■	■
Dodaars (niet-broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	■	...
Dodaars (broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	■	...
Fuut (niet-broedvogel)	■	⊠	■	■	■	■	■	■	...
Goudplevier (niet-broedvogel)	■	⊠	■	■	■	■	■	■	■
Grauwe Gans (niet-broedvogel)	■	⊠	■	■	■	■	■	■	...
Grote karekiet (broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	■	...
Grutto (niet-broedvogel)	■	⊠	■	■	■	■	■	■	...
IJsvogel (broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Kemphaan (niet-broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Kemphaan (broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Kievit (niet-broedvogel)	■	⊠	■	■	■	■	■	■	...
Kleine Zwaan (niet-broedvogel)	■	⊠	■	■	■	■	...	■	■
Kolgans (niet-broedvogel)	■	⊠	■	■	■	■	■	■	...
Krakeend (niet-broedvogel)	■	⊠	■	■	■	■	■	■	■
Kuifeend (niet-broedvogel)	■	⊠	■	■	■	■	■	■	...
Kwartelkoning (broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Meerkoet (niet-broedvogel)	■	⊠	■	■	■	■	■	■	...
Nonnetje (niet-broedvogel)	■	⊠	■	■	■	■	■	■	■
Oeverzwaluw (broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	■	...
Pijlstaart (niet-broedvogel)	■	⊠	■	■	■	■	■	■	...
Porseleinhoen (broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Roerdomp (broedvogel)	■	■	■	■	■	■	...	■	■
Roerdomp (niet-broedvogel)	■	■	■	■	■	■	...	■	■
Scholekster (niet-broedvogel)	■	⊠	■	■	■	■	■	■	...
Slobeend (niet-broedvogel)	■	⊠	■	■	■	■	■	■	...
Smient (niet-broedvogel)	■	⊠	■	■	■	■	■	■	■
Tafeleend (niet-broedvogel)	■	⊠	■	■	■	■	■	■	...
Toendrarietgans (niet-broedvogel)	■	⊠	■	■	■	■	■	■	...
Tureluur (niet-broedvogel)	■	⊠	■	■	■	■	■	■	...
Watersnip (broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	■	...
Watersnip (niet-broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	■	...
Wilde eend (niet-broedvogel)	■	⊠	■	■	■	■	■	■	...
Wilde Zwaan (niet-broedvogel)	■	⊠	■	■	■	■	■	■	■
Wintertaling (niet-broedvogel)	■	⊠	■	■	■	■	■	■	...
Woudaapje (broedvogel)	■	■	■	■	■	■	...	■	■
Wulp (niet-broedvogel)	■	⊠	■	■	■	■	■	■	...
Zwarte Stern (broedvogel)	■	■	■	■	■	■	...	■	■
Zwarte Stern (niet-broedvogel)	■	■	■	■	■	■	...	■	■

■ zeer gevoelig

■ gevoelig

■ niet gevoelig

⊠ n.v.t.

... onbekend

6.2. Beoordeling effecten

Oppervlakteverlies/versnippering

Kenmerk: afname beschikbaar oppervlak leefgebied soorten en/of habitattypen.

Interactie andere factoren: verlies van oppervlakte leidt tot verkleining en in sommige gevallen ook tot versnippering van het leefgebied (zie aldaar). Een kleiner gebied heeft bovendien meer te leiden van randinvloeden: vaak is de kwaliteit van het leefmilieu aan de rand minder goed dan in het centrum van het gebied. Op deze manier leidt verlies oppervlakte mogelijk ook tot een grotere gevoeligheid voor bijvoorbeeld verdroging, verzuring of vermessing.

Werking: door afname van het beschikbare oppervlak neemt ook het aantal individuen van een soort af. Om duurzaam te kunnen voortbestaan moet elke soort uit een minimum aantal individuen bestaan; bij diersoorten wordt meestal van een minimum aantal paartjes (reproductieve eenheden) gesproken. Wanneer een populatie te klein wordt neemt de kans op uitsterven toe, zeker als deze populatie geen onderdeel uitmaakt van een samenhangend netwerk van leefgebieden. Bij een populatie die uit te weinig individuen bestaat, neemt ook de kans op inteelt toe en dus de genetische variatie af. Hierdoor wordt een populatie kwetsbaar voor veranderingen ten gevolge van bijvoorbeeld predatie, extreme seizoensinvloeden of ziekten. Ook habitattypen kennen een ondergrens voor een duurzame oppervlakte.

Beoordeling: De beoogde ontwikkelingen en werkzaamheden leiden niet tot een afname van beschikbaar oppervlak of versnippering van het leefgebied van soorten en/of habitattypen in het Natura 2000- gebied 'Rijntakken'.

Verontreiniging

Kenmerk: Er is sprake van verontreiniging als er verhoogde concentraties van stoffen in een gebied voorkomen, welke stoffen onder natuurlijke omstandigheden niet of in zeer lage concentraties aanwezig zijn. Bij verontreiniging is sprake van een zeer brede groep van ecosysteem/gebiedsvreemde stoffen: organische verbindingen, zware metalen, schadelijke stoffen die ontstaan door verbranding of productieprocessen, straling (radioactief en niet radioactief), geneesmiddelen, endocrien werkende stoffen etc. Deze stoffen werken in op de bodem, grondwater, lucht.

Interactie andere factoren: geen directe interactie met andere factoren. Wel kan verontreiniging als gevolg van andere factoren optreden.

Gevolg: Vrijwel alle soorten en habitattypen reageren op verontreiniging. De ecologische effecten uiten zich in het verdwijnen van soorten en/of het beïnvloeden van gevoelige ecologische processen. Deze beïnvloeding kan direct plaatsvinden maar ook indirect via een opeenvolging van ecologische interacties. Bovendien kan verontreiniging zich pas vele jaren/decennia later manifesteren. De gevolgen van verontreiniging zijn divers en complex. In het algemeen kan gesteld worden dat aquatische habitattypen en soorten gevoeliger zijn dan terrestrische systemen. Ook geldt dat soorten in de top van de voedselpiramide, als gevolg van accumulatie, van verontreinigingen gevoeliger zijn. Echter, afhankelijk van de concentratie en duur van de verontreiniging zijn alle habitattypen en soorten gevoelig en kan verontreiniging leiden tot verandering van de soortensamenstelling. Tevens dient gelet te worden op de depositie van stikstof, deze vervuiling kan leiden tot verzuring en vermessing en kan negatieve invloed hebben op aanwezige soorten en habitattypen.

Beoordeling: De beoogde ontwikkelingen leiden in de aanlegfase niet tot een toename van ecosysteem/gebiedsvreemde stoffen. De toe te passen materialen bij de ontwikkeling zijn veelal onschadelijk voor flora en fauna. Ten aanzien van schadelijke (chemische) stoffen geldt strenge wet- en regelgeving. Indien deze stoffen worden toegepast worden voldoende

maatregelen getroffen om uitloging naar de omgeving, grondwater en lucht te voorkomen. Ecologische (en chemische) processen en interacties worden niet aangetast door de beoogde ontwikkelingen. De effecten van stikstof worden separaat beoordeeld in het Peutz-rapport (en de daarop volgende passende beoordeling).

Verdroging

Kenmerk: Verdroging uit zich in lagere grondwaterstanden en/of afnemende kwel. De actuele grondwaterstand is zo lager dan de gewenste/benodigde grondwaterstand.

Interactie andere factoren: verdroging kan tevens leiden tot verzilting. Door verdroging neemt ook de doorluchting van de bodem toe waardoor meer organisch materiaal wordt afgebroken. Op deze wijze leidt verdroging tevens tot vermisting. Er zijn ook gebieden waar verdroging kan optreden zonder dat de grondwaterstand in de ondiepe bodem daalt. Het gaat daarbij om gebieden waar van oudsher grondwater omhoogkomt. Dit water heet kwelwater. Kwelwater is water dat elders in de bodem is geïnfiltreerd en dat naar het laagste punt in het landschap stroomt. Kwelwater heeft dikwijls een bijzondere samenstelling: het is rijk aan ijzer en calcium, arm aan voedingsstoffen en niet zuur, maar gebufferd. Schade aan de natuur die veroorzaakt wordt door een afname of het verdwijnen van kwelwater en het vervangen van dit type water met gebiedsvreemd water, noemen we ook verdroging.

Gevolg: de verandering in grondwaterstand en soms ook kwaliteit van het grondwater leidt tot een verandering in de soortensamenstelling en op lange termijn van het habitatype.

Beoordeling: De realisatie van de beoogde plannen heeft geen invloed op de waterhuishouding van het gebied. Het terrein was reeds volledig verhard en wordt nu deels opengrond, dit zal een gunstig effect hebben op de grondwaterstand en verdroging tegen gaan.

Verstoring door geluid, licht en trillingen

Kenmerk: verstoring door onnatuurlijke geluids- licht- en of trillingsbronnen; permanent zoals geluid wegverkeer dan wel tijdelijk zoals geluidsbelasting bij evenementen. Geluid is een hoorbare trilling, gekenmerkt door geluidsdruk en frequentie. Licht uit woonwijken en industrieterreinen, glastuinbouw etc.

Interactie andere factoren: Treedt vaak samen met visuele verstoring op door bijv. vlieg- en autoverkeer, manifestaties etc.

Gevolg: Logischerwijs zijn alleen diersoorten gevoelig voor direct effecten van geluid. Geluid zelf is een belangrijke factor in de verstoring van fauna. De verstoring door geluid wordt beïnvloed door het achtergrondgeluid en de duur, frequentie en sterkte van de geluidsbron zelf. Geluidsbelasting kan leiden tot stress en/of vluchtgedrag van individuen. Dit kan vervolgens weer leiden tot het verlaten van het leefgebied of bijvoorbeeld een afname van het reproductieproces. In bepaalde gevallen kan ook gewenning optreden, in het bijzonder bij continu geluid. Voor zeezoogdieren en vogels is in bepaalde gevallen deze dosis-effect relatie goed gekwantificeerd.

Gevolg: Kunstmatige verlichting van de nachtelijke omgeving kan tot verstoring van het normale gedrag van soorten leiden. Naar mogelijke effecten is nog vrij weinig onderzoek gedaan. Veel kennis gaat daarom nog niet verder dan het kwalitatief signaleren van risico's. Met name schemer- en nachttactieve dieren kunnen last hebben van verstoring door licht, doordat zij juist aangetrokken worden of verdreven door de lichtbron. Hierdoor raakt bijvoorbeeld hun ritme ontregeld of verlichte delen van het leefgebied worden vermeden.

Trilling kan leiden tot verstoring van het natuurlijke gedrag van soorten. Individuen kunnen tijdelijk of permanent verdreven worden uit hun leefgebied. Over het daadwerkelijke effect van trilling is nog zeer weinig bekend. Naar het effect op zeezoogdieren is wel onderzoek verricht.

Beoordeling: Door de afscherming van het plangebied van het Natura 2000- gebied door de Hoge bomen aan de randen is uit te sluiten dat licht storend gaat werken op aangewezen doelsoorten. Bij de bouw wordt rekening gehouden met de mogelijke aanwezigheid van vleermuizen, derhalve is er geen sprake van lichtoverlast. Geluids- en trilling overlast zal bij de bouw tot een minimum beperkt blijven bij het heien, de overige werkzaamheden veroorzaken geen lawaai of trillingen meer. In de gebruiksfase is er geen sprake meer van overlast, het verkeer gaat op in het huidige verkeersbeeld en er vindt geen overmatige productie van lawaai en/of trillingen plaats.

Optische verstoring

Kenmerk Optische verstoring betreft verstoring door de aanwezigheid en/of beweging van mensen dan wel voorwerpen die niet thuishoren in het natuurlijke systeem.

Interactie andere factoren: Deze verstoring treedt vaak samen op met verstoring door geluid (in geval van recreatie) of trilling en licht (in geval van voertuigen, schepen).

Gevolg: Optische verstoring leidt vooral tot vluchtgedrag van dieren. De soort reageert bijvoorbeeld op beweging omdat een potentiële vijand wordt verwacht. Andersom kan optische verstoring juist ook het uitzicht van soorten beperken waardoor zij potentiële vijanden niet zien naderen. De daadwerkelijke effecten zijn zeer soort specifiek en hangen van de schuwheid van de soort en de mate waarin gewenning optreedt. Bovendien kunnen de effecten afhankelijk zijn van de periode van de levenscyclus van de soort: in de broedtijd zijn soorten over het algemeen schuwer en dus gevoeliger voor optische verstoring.

Beoordeling: De beweging van kranen tijdens de werkzaamheden zijn beperkt in duur, omvang en aantal. Door de afscherming en de afstand is het effect op soorten in de Natura - 2000 gebieden te verwaarlozen. Een significant negatief effect op de instandhoudingsdoelen van het natura 2000-gebied kan dan ook worden uitgesloten.

De bewoners zullen in de nabijgelegen uiterwaarden (Natura 2000-gebied) gaan wandelen en recreëren, echter de toegankelijke gebieden zijn reeds dusdanig verstoord dat hier geen extra negatieve effecten te verwachten zijn. De rivierdonderpadden worden niet afgeschrikt door wandelaar op de strandjes. Uitsluitende rivierrombouten worden niet verstoord door wandelaars.

Verstoring door mechanische effecten

Kenmerk: Onder mechanische effecten vallen verstoring door betreding, golfslag, luchtwervelingen etc. die optreden ten gevolge van menselijke activiteiten. De oorzaken en gevolgen zijn bij deze storende factor zeer divers.

Interactie andere factoren: verstoring kan samenvallen met verstoring door geluid, licht en trilling.

Gevolg: deze storende factor kan leiden tot een verandering van het habitatype en/of verstoring of het doden van fauna-individuen. Bij habitattypen treedt de verstoring/verandering vaak op ten gevolge van recreatie of bijvoorbeeld militaire activiteiten. Het effect is zeer afhankelijk van de kwetsbaarheid (gevoeligheid) van het habitatype. Waterrecreatie en scheepvaart leiden tot golfslag, hetgeen effect kan hebben op de oeverbegroeiing en waterfauna. Luchtwervelingen van bijvoorbeeld windmolens kunnen leiden tot vogelsterfte.

Beoordeling: Bij de uitvoering van de werkzaamheden zal er sprake zijn van mechanische effecten, er zullen werklieden aan de slag zijn en er worden machines ingezet. Echter, deze

inzet is van beperkte omvang in duur en intensiteit. Er worden geen machines gebruikt die veel lawaai maken en het aantal werklieden is niet significant als dit vergeleken wordt met het aantal auto's, wandelaars en fietsers dat langskomt.

6.3. Samenvatting effecten

• Oppervlakteverlies	geen effect
• Verontreiniging	geen effect
• Verdroging	geen effect
• Verstoring door geluid, licht en trillingen	geen effect
• Optische verstoring	geen effect
• Verstoring door mechanische effecten	geen effect
• Verstoring door mechanische effecten	geen effect
• stikstofdepositie	wordt separaat beoordeeld

De realisatie en het gebruik van de woningen op de locatie van de oude steenfabriek in Ooij leidt gelet op de onderzochte effecten niet tot de aantasting van het Natura 2000-gebied 'Rijntakken' en zijn instandhoudingsdoelen. De eventuele effecten van stikstofdepositie zijn in deze voortoets niet beoordeeld maar zijn separaat onderzocht.

7. Mitigerende maatregelen

De geplande werkzaamheden hebben geen significante effecten op beschermde soorten in het gebied.

De geplande werkzaamheden hebben geen significante effecten op de doelstellingen zoals deze in de kernopgaven geformuleerd zijn niet geschaad. De aanwezige habitattypen, richtlijnsoorten en (niet-)broedvogels waarvoor de Rijntakken is aangewezen ondervinden geen significante effecten door de geplande werkzaamheden.

Specifieke mitigerende maatregelen hoeven dan ook niet getroffen te worden, maar de algemene zorgplicht geldt wel. Derhalve dient de overlast voor de omgeving geminimaliseerd te worden. In het kader van de zorgplicht dienen de volgende punten in acht genomen te worden:

Geluid- en lichtoverlast worden zo minimaal gehouden, zware machines die niet gebruikt worden staan uit en verlichting is alleen aan als dit strikt noodzakelijk is.

Er wordt een scherm rond de bouwplaats gezet om verstoring van de omgeving tegen te gaan.

Voordat struiken geruimd worden, dient door een ecooloog gecontroleerd te worden of er dieren aanwezig zijn. Nesten worden niet verwacht, maar in het geval er bezette nesten aangetroffen worden, dan dient per direct de werkzaamheden gestaakt te worden. Indien er andere soorten aangetroffen worden, dan wordt in overleg met de ecooloog een oplossing gezocht.

Bij de planning van de werkzaamheden wordt rekening gehouden met de gevoelige periodes van de verschillende soorten, er wordt zo veel mogelijk in de zomer/herfst gewerkt.

8. Toetsing aan wetgeving

8.1. Landelijke wet- en regelgeving

In het kader van de toets aan de Wet Natuurbescherming wordt bepaald of een project of plan (mogelijke) significant negatieve effecten veroorzaakt op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden. Voor plannen en projecten dient middels een voortoets, eventueel gevolgd door een passende beoordeling, getoetst te worden of het plan mogelijk significant negatieve effecten kan hebben op gevoelige habitattypen die gelegen zijn binnen omliggende Natura 2000-gebieden. De beoordeling van plannen, projecten en andere handelingen is uitgewerkt in paragraaf 2.3 van de Wet natuurbescherming.

8.2. Voortoets

Een voortoets heeft tot doel te onderzoeken of er sprake kan zijn van significante gevolgen voor beschermde Natura 2000 gebieden. De significantie van de gevolgen voor een gebied als gevolg van een plan worden afgezet tegen de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied. De instandhoudingsdoelstellingen zijn neergelegd in het aanwijzingsbesluit en zijn uitgewerkt in het beheerplan voor dat gebied. Wanneer een plan of project gevolgen heeft voor het gebied, maar de instandhoudingsdoelstellingen daarvan niet in gevaar brengt, zijn significante gevolgen uitgesloten. Bij de voortoets wordt bekeken of het bestemmingsplan afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben. Mocht dat laatste het geval zijn dan is een passende beoordeling noodzakelijk.

Uit de voorliggende voortoets blijkt dat gelet op alle onderzochte effecten behoudens stikstofdepositie er geen significante gevolgen kunnen optreden door de woningbouwontwikkeling 'De Ooij'. Naar de gevolgen van stikstofdepositie is separaat onderzoek door Peutz verricht (zie hoofdstuk 5), waarna besloten is om een nadere beoordeling naar stikstofdepositie in de vorm van een passende beoordeling uit te voeren.

8.3. Passende beoordeling

Wanneer een plan of een project significante negatieve gevolgen kan hebben, moet het bestuursorgaan ingevolge de Wet natuurbescherming een passende beoordeling opstellen vóórdat het plan kan worden vastgesteld. Deze passende beoordeling moet de zekerheid geven dat de natuurlijke kenmerken van het betreffende gebied niet worden aangetast. De ontwikkeling zal rekening moeten houden met de vastgestelde instandhoudingsdoelstellingen en de wijze waarop deze zijn uitgewerkt in het voor het gebied vastgestelde beheerplan. Het bevoegd gezag (in veel gevallen Provinciale Staten) beoordeelt op grond van de passende beoordeling of de vereiste zekerheid is verkregen dat een plan de natuurlijke kenmerken niet zal aantasten. Is dat niet het geval dan kan het plan in beginsel niet worden vastgesteld. Dat is alleen anders als er geen alternatieve oplossingen beschikbaar zijn, sprake is van dwingende redenen van openbaar belang en compenserende maatregelen worden getroffen.

9. Conclusies en aanbevelingen

9.1. Conclusie

De voortoets ten behoeve van de Wet natuurbescherming is uitgevoerd voor de woningbouwontwikkeling 'De Ooij'. De ontwikkeling voorziet in de realisatie van maximaal 220 woningen op de locatie van de voormalige steenfabriek/Reomie terrein in Ooij. Het plan- en projectgebied bevindt zich in de nabijheid van Natura 2000 gebied Rijntakken.

Ten aanzien van de soortenbescherming zijn er overtredingen te verwachten, hiervoor wordt separaat een ontheffing aangevraagd.

De algemene zorgplicht dient in acht genomen te worden en voorafgaand aan de werkzaamheden wordt het plangebied door een ecooloog onderzocht.

In deze voortoets is het aspect stikstofdepositie niet beoordeeld. Daar is separaat onderzoek naar verricht (zie hoofdstuk 5 en paragraaf 8.2).

De overige potentiële effecten die volgens de Effectenindicator een rol zouden kunnen spelen blijken na nadere beschouwing niet relevant. De geplande werkzaamheden en de ingebruikname van de woningen leiden niet tot de conclusie dat de ontwikkeling significante gevolgen kan hebben op Rijntakken, ook gelet op de instandhoudingsdoelstellingen.

Volledigheidshalve wordt in deze conclusie wel opgemerkt dat separaat onderzoek door Peutz naar het aspect stikstofdepositie is verricht, waarna besloten is om een nadere beoordeling naar stikstofdepositie in de vorm van een passende beoordeling uit te voeren.

9.2. Aanbevelingen

Er zijn geen specifieke aanbevelingen.

10. Geraadpleegde bronnen

Literatuur

Binot-Hafke et al (2000), Natur und Landschaft 75(9/10): 393-401.

Beers P. van, Boedeltje G. Veluwe vennen in beeld: resultaten van 9 jaar monitoring van ecologie en waterkwaliteit in het werkgebied van Waterschap Veluwe. Waterschap Veluwe, Apeldoorn 2011.

Beheerplan Kroondomein Het Loo, 2005.

Bijlsma, Rob G., Rob Lensink & Frans Post (1985) – ‘De Boomleeuwerik *Lullula arborea* als broedvogel in Nederland in 1970-84’. In: *Limosa* 58, afl. 3, p. 89 – 96.

Bijlsma R.J, Natuurkwaliteit dankzij extensief beheer, 2009 (Alterra-rapport 1902).

Bos F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Checklist beheerplannen, Regiebureau Natura 2000, 2011.

Creemers R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie). 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey Nederland, Leiden.

Diermen J. van, Manen W. van, Rijn S. van, Geneijgen P., 2011. Ecologie van de Wespendiff Pernis apivorus op de Veluwe in 2008-2010, populatie, broedbiologie, habitatgebruik en voedsel. Natura 2000 rapport, Provincie Gelderland Arnhem NL / stichting Boomtop.

EIS-Nederland en Bureau Natuurbalans-Limes Divergens, Leiden – Nijmegen.

Factsheets van broedvogels in de Natura 2000-gebieden van Gelderland, Sovon, onderzoeksrapport 2008/14, Beek-Ubbergen, 2008.

Fopma, A, 2008. Aanvulling Effectenstudie jacht, beheer en schadebestrijding in Natura 2000 gebieden, Provincie Gelderland.

Gies, T.J.A. et al., 2009. Ammoniakemissie en depositie in en rondom de Natura 2000-gebieden en beschermde natuurmonumenten in de provincie Gelderland, Alterra, Wageningen.

Henkens, R.J.H.G. e.a, 2003. Verkenning van het effect van recreatie op broedvogels, Alterra, Wageningen.

Hunger, H. (2004) Naturschutzorientierte, GIS-gestützte Untersuchungen zur Bestandssituation der Libellenarten *Coenagrion mercuriale*, *Leucorrhinia pectoralis* und *Ophiogomphus cecilia* (Anhang II FFH-Richtlinie) in Baden-Württemberg. Dissertation, Freiburg.

Jagers op Akkerhuis G.A.J.M. e.a, 2005. Dood hout en biodiversiteit, Alterra-rapport 1320.

- Koomen, A.J.M. & G.J. Maas, 2009. Zoekgebieden voor heide, stuifzand en heischraal grasland op de Veluwe (Natura 2000). Inventarisatie van geschikte gebieden voor uitbreiding en verbinding. Wageningen alterra, Alterra-rapport 1800.
- Korsten, E. en Regelink J.R. Herkennen van potentiële vleermuiswaarden: in het kader van quickscans en andere ecologisch vooronderzoek. Zoogdiervereniging- rapport 2010.44. Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- Kleijn, D, Effecten van geluid op wilde soorten - implicaties voor soorten betrokken bij de aanwijzing van Natura 2000 gebieden; gepubliceerd: 13 jan 2009.
- Krijgsveld, K.L., Smits, R.R., Winden, J. van der (2008) - Verstoringsgevoeligheid van vogels. Vogelbescherming Zeist Nederland.
- Kuper, J.H. Omvorming naar natuurlijke boslandschappen, Voordracht Natuurlijke Boslandschappen. Staatsbosbeheer, Driebergen 2009.
- Lahr, J., R. Smidt, C. Vink, M. de Lange en J. Deneer, 2014. Ecologische gevolgen van bollenteelt op de Veluwe; Bureaustudie naar omvang bollenteelt, bestrijdingsmiddelengebruik en mogelijke effecten op natuur. Wageningen, Alterra Wageningen UR (University & Research centre), Alterrarapport 2542.
- Limpens, H., K. Mostert, W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen, onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Maitland PS (2003). Ecology of the River, Brook and Sea Lamprey. Conserving Natura 2000 River Ecology Series No. 5. English Nature, Petersborough.
- Ministerie van Economische Zaken, Brochure: Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen, Lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt, versie 1.3 december 2016.
- Natuur en landschap op waarde geschat, Min EZ 2010.
- Natura 2000 Doelendocument, LNV 2006.
- Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002. De Nederlandse libellen (Odonata).
- Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- Nijssen, Marijn en J. Vogels (Stichting Bargerveen), Heidelandchap in ontwikkeling, OBN brochure, 2015.
- Profielendocument, Ministerie LNV, 2008. Natura 2000 habitattypen in Gelderland, Alterrarapport 1769, Wageningen, 2008.
- Riksen M., L. Sparrius & M. Nijssen. Stuifzanden: advies voor beheer en herstel van stuifzanden. Brochure O+BN, 2011.
- Smit, J & R. Krekels 2008. Vliegend hert op de Veluwe. Beschermingsplan 2009-2013. Rapportnr EIS2008-02.EIS-nederland en Bureau natuurbalans-Limes divergens, Leiden-Nijmegen.
- Sociaaleconomische aspecten van Natura 2000; Provincie Gelderland Mei 2012.

Termaat, T. (2006) Status en habitat van de gevlekte witsnuitlibel in Noord-Brabant. Rapportnummer VS2006038, De Vlinderstichting, Wageningen.

Tomlinson ML & Perrow MR (2003). Ecology of the Bullhead. Conserving Natura 2000 Rivers Ecology Series No. 4. English Nature, Petersborough.

Turnhout, Chris van, Ruud van Beusekom, Marijn Nijssen, Herman van Oosten. Toevlucht voor de tapuit Bescherming van een bijzondere trekvogel. OBN brochure 2014.

Weeda, E.J. Nederlandse oecologische flora deel 4, pag 221, 222.

Winden, J., van der, R.F.J. van Beusekom & M. Tentij (red.), 2008. Beschermingsplan Duin- en kustvogels. Vogelbescherming Nederland/ Bureau Waardenburg, Zeist/Culemborg.

Zollinger, R cs, Veluwse heide verbonden. RAVON, Vlinderstichting, EIS.

Internet

- + Natura 2000-gebieden, www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx,
- + NNN, <http://ehs.flevoland.nl>,
- + <http://www.netwerkecologischemonitoring.nl/dataloket>
- + Verordening natuurbescherming , <http://decentrale.regelgeving.overheid.nl/>,
- + www.compendiumvoordeleefomgeving.nl
- + www.eis-nederland.nl
- + www.libellennet.nl
- + www.soortenbank.nl
- + www.vlindernet.nl
- + www.zoogdiervereniging.nl
- + www.verspreidingsatlas.nl

Bijlagen

Bijlage 1 Aanwezige soorten volgens NDFF

Vleermuizen(8) 60	Rosse woelmuis1	Dodaars35
Baardvleermuis / Brandts vleermuis1	Steenmarter2	Ekster35
Franjestaart7	Veldmuis2	Europese Kanarie1
Gewone dwergvleermuis8	Vos51	Fazant37
Gewone grootoorvleermuis8	Wezel8	Fitis368
	Wezel/Hermelijn1	Fuut18
		Gaai22
Gewone/Kleine/Ruige dwergvleermuis4	Vogels(122) 11916	Gekraagde Roodstaart25
Meervleermuis11	Aalscholver27	Gele Kwikstaart4
Rosse vleermuis9	Appelvink3	Gierzwaluw256
Watervleermuis12	Baardman2	Goudhaan3
	Bergeend3	Goudvink2
Overige zoogdieren(18) 420	Blauwborst116	Grasmus313
	Blauwe Reiger26	Graspieper22
Bever155	Boerenzwaluw12	Grauwe Gans13
Boommarter2	Bonte Vliegenvanger2	Grauwe Vliegenvanger4
Bosmuis2	Boomklever11	Groene Specht134
Bunzing1	Boomkruiper104	Groenling138
Damhert14	Boompieper1	Grote Bonte Specht45
Eekhoorn32	Boomvalk71	Grote Canadese gans2
Egel17	Bosrietzanger134	Grote Gele Kwikstaart110
Haas92	Bosuil10	Grote Karekiet3
Hermelijn1	Braamsluiper312	Grote Lijster5
Huisspitsmuis2	Brilduiker6	Grote Zilverreiger38
Konijn17	Buizerd1066	Grutto1
Ree20	Cetti's Zanger470	Havik186

Heggenmus166	Ooievaar853	Veldleeuwerik1
Holenduif43	Patrijs4	Vink126
Houtduif120	Pimpelmees79	Visdief4
Huismus514	Putter47	Vuurgoudhaan4
Huiszwaluw1	Ransuil66	Waterhoen23
IJsvogel13	Rietgors118	Waterral21
Kauw94	Rietzanger69	Wespendief11
Kerkuil20	Ringmus2	Wielewaal2
Kievit4	Roek458	Wilde Eend49
Kleine Bonte Specht6	Roerdomp19	Winterkoning282
Kleine Karekiet228	Roodborst61	Wintertaling1
Kleine Plevier18	Roodborsttapuit87	Witte Kwikstaart5
Kneu69	Scholekster4	Wulp22
Knobbelzwaan12	Sijs1	Zanglijster206
Koekoek199	Slechtvalk587	Zilvermeeuw1
Kokmeeuw5	Slobeend3	Zomertaling3
Kolgans5	Snor3	Zwarte Kraai79
Koolmees131	Sperwer294	Zwarte Roodstaart144
Koperwiek5	Spotvogel97	Zwarte Wouw4
Krakeend15	Spreeuw112	Zwartkop372
Kuifeend6	Sprinkhaanzanger39	
Kwartel1	Staartmees14	Reptielen(2) 45
Kwartelkoning12	Steenuil410	Hazelworm1
Lepelaar2	Tafeleend1	Ringslang44
Matkop81	Tjiftjaf605	
Meerkoet62	Torenavalk1	Amfibieën(7) 151
Merel229	Tuinfluiter110	Bastaardkikker24
Nachtegaal65	Tureluur3	Bruine kikker28
Oeverzwaluw2	Turkse Tortel85	Gewone pad26

Kamsalamander6	Grote modderkruiper76	Rivierrombout42
Kleine watersalamander43	Dagvlinders(1) 6	Vaatplanten(3) 133
Poelkikker19	sleedoorpage6	Dreps7
Rugstreeppad5		Kleine wolfsmelk71
	Libellen(1) 42	Pijlscheefkelk5
Vissen(1) 76		